

Förvaltning/bolag:								
Klimatlöfte	Sätt kryss för de löften ni skulle vara aktivt i genomförandet av (se våra bedömningar i bilaga 1)	Vad gör er förvaltning/bolag redan idag med koppling till löftet?	Bedömer ni att löftet bör antas? Ja/nej	Varför bör löftet antas/inte antas?	Vad skulle det innebära för resurser för er att genomföra löftet, utöver det ni eventuellt redan planerar att genomföra? Ange om kostnaden: -är per år eller totalt för hela perioden och -ryms inom budgetram, -ryms inom budgetram men kräver omprioritering inom verksamheten eller -inte ryms inom nuvarande budgetram.	Vem är er kontaktperson för löftet? Ange namn och e-postadress	Kan ni tänka er att vara en huvudkontaktperson för löftet till Klimat 2030? Ja/nej	
<p>1. Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet. Det innebär att kommunens politiska ledning har en årlig genomgång av klimatarbetet i kommunen inklusive klimatlöftena samt följer upp utsläppen i förhållande till kommunala, regionala och nationella mål. Exempelvis med utgångspunkt i den regionala analysen som erbjuds från Klimat 2030.</p>								
<p>2. Vi har en koldioxidbudget. Det innebär att kommunen har en politiskt antagen koldioxidbudget som årligen följs upp för att visa hur mycket av utsläppsutrymmet som finns kvar.</p>								
<p>3. Vi involverar invånare i alla åldrar i klimatarbetet. Det innebär att kommunen bjuder in invånarna, inklusive de yngre, till dialog om klimatåtgärder för att skapa mer delaktighet och skynda på omställningen. Detta kan ske i form av dialogmöten, medborgarjury eller workshops dit allmänheten och organisationer bjuds in. Kommunen ska dokumentera och återkoppla resultatet. Under perioden ska en mer varaktig plattform för klimatlöfte (fysisk eller digital) skapas.</p>								
<p>4. Vi finansierar investeringar genom grön obligation. Det innebär att kommunen gör minst en investering genom grön obligation eller via gröna lån per år och att minst 50% av all nybyggnation och större ombyggnation av bostäder och lokaler har grön finansiering.</p>								
<p>5. Vi minskar utsläppen tillsammans med näringslivet. Det innebär att kommunen årligen gör insatser tillsammans med näringslivet. Exempelvis genom att initiera samtal mellan företag kring industriell symbios, driver gemensamma projekt eller på andra sätt samverkar med näringslivet för minskade utsläpp.</p>	X	GSL deltar i stadens arbetspaket i projektet Dreemer, (Delade, regionala energi- och mobilitetsförordningssystem för effektivt resursutnyttjande) där även näringslivet ingår. Även genom stadens cirkulära strategiarbete deltar GSL i flera samarbeten med näringslivsaktörer.	JA		ryms inom budgetram	Jenny Forshufvud jenny.forshufvud@gsl.goteborg.se	nej	
<p>6. Vi inkluderar lantbruket som samarbetspart i kommunens klimatomställning. Det innebär att kommunen arbetar aktivt med att främja en dialog mellan kommunen, gröna näringar och övrigt näringsliv minst två gånger per år, samt under perioden samverkar i minst ett konkret projekt med syfte att minska utsläppen.</p>			JA					

<p>7. Vi fokuserar på företagens klimatomställning i miljötillsyn. Det innebär att kommunen fokuserar på energi och klimat i miljötillsynen genom minst två satsningar under perioden. Med detta menas att kommunen väljer ut lämpliga tillsynsobjekt för att genomföra miljötillsyn med fokus på energi och klimat. Löftet kan handla om att i tillsynen efterfråga energikartläggning och/eller en handlingsplan samt genomförande av energieffektiviseringsåtgärder och energikonverteringar, till exempel fasa ut oljepannor. Det kan även innebära att informera om olika investeringsstöd eller att samverka med kommunens energi och klimatrådgivare.</p>	
<p>8. Vi arbetar aktivt med vår energiplan. Det innebär att kommunen har en uppdaterad energiplan som är kopplad till översiktsplaneringen och som omfattar lokal produktion, tillförsel, distribution och användning av energi. Exempelvis genom att använda "Vägledning för energiplanering" framtagen av Länsstyrelsen Västra Götaland. Samt tillsammans med andra relevanta aktörer årligen genomför åtgärder som minskar klimatpåverkan i energiförsörjningen. Översiktsplanen kan kompletteras med tematiska tillägg som Vindbruksplan och Solstrategi.</p>	
<p>9. Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling. Det innebär att kommunen identifierar vilka upphandlingar under perioden som har störst klimatpåverkan och arbetar strategiskt och systematiskt för att minska klimatpåverkan årligen. Arbetet och utfallet följs upp och dokumenteras.</p>	<p>X</p> <p>Offentlig upphandling är ett prioriterat utvecklingsområde inom det cirkulära strategiarbetet, som GSL leder och samordnar. Flera strategiska och operativa åtgärder har föreslagits och förankrats i berörda verksamheter, inkl på GSL. Detta handlar t ex om kommande upphandlingar inom fordon och maskiner, som GSL ansvarar för. Bolaget har också deltagit i en förstudie "Den cirkulära bilen", ledd av forskningsinstitutet RISE och deltar nu i en projektsökning som en fortsättning på denna förstudie. Här lyfter GSL särskilt fram offentlig upphandling som ett viktigt verktyg för att driva på omställningen inom branschen. Projektet väntas ge både ökad kompetens, påverkans- och utvecklingsmöjlighet (av t ex den egna affärsmodellen) och möjliggör omställningsdialog med berörda marknadsaktörer. Ja</p> <p>Offentlig upphandling är ett viktigt verktyg för att minska klimatpåverkan. I det cirkulära strategiarbetet har cirkulär upphandling identifierats som en grundläggande förutsättning som behövs för att våra verksamheter ska kunna agera cirkulärt och därmed nå mål, såsom 90% minskad klimatpåverkan från våra inköp. Ryms inom budgetram. Nina Wolf</p> <p>Nej, INK försöks ta huvudansvaret. Även om GSL ansvarar för vissa upphandlingar, har ändå INK det stadenövergripande ansvaret vid ramavtalsupphandlingar. Genom stratgeiansvret är GSL "bara" en samordnande- och stödfunktion för de åtgärder som behöver vidtas av upphandlande verksamheter.</p>
<p>10. Vi säkerställer kompetens och resurser för att upphandla med klimathänsyn. Det innebär att kommunen har kompetens och resurser att ställa och följa upp klimatkrav i kommunens upphandlingar. Vid val av leverantör ska både klimatpåverkan och ekonomi vägas in i beslutet. Insatser för att säkra kompetensen görs årligen exempelvis genom utbildning, samverkan internt eller med andra kommuner.</p>	<p>X</p> <p>Inom ramen för det cirkulära strategiarbetet föreslås och planeras flera åtgärder, kopplade till utveckling av cirkulär upphandling. Direkt påverkan får detta löfte på GSLs egna upphandlingar av fordon och maskiner, inkl tjänster, inredning och reservdelar till dessa. Kommande, betydande upphandlingar på GSL har identifierats där cirkulära krav bör ställas. Ansvarig upphandlare på GSL deltar i den kompetensutveckling och de nätverk som INK ansvarar för. Ja</p> <p>Miljö- och hållbarhetsskrav har länge ställts inom Göteborgs Stads upphandlingar. Cirkulär upphandling är ett prioriterat utvecklingsområde i det cirkulära strategiarbetet, med stor potential att nå ökad måloppfyllelse. Den praktiska upphandlingskompetensen, och förväntan på att upphandla cirkulärt behöver prioriteras och höjas, vilket löftet kan bidra till. Även roller, resurser och ansvar behöver förtydligas och omfördelas utifrån behov i organisationen, Ryms inom budgetram. Amanda Österlin La Mont och Joe Moussa</p> <p>Nej, INK försöks ta huvudansvaret. Även om GSL ansvarar för vissa upphandlingar, har ändå INK det stadenövergripande ansvaret vid ramavtalsupphandlingar. Genom stratgeiansvret är GSL "bara" en samordnande- och stödfunktion för de åtgärder som behöver vidtas av upphandlande verksamheter.</p>

<p>11. Vi gör klimatsmarta inköp. Det innebär att kommunen tar ett helhetsgrepp kring inköpen och under perioden fastställer en inköpsorganisation som arbetar för att minska klimatpåverkan. Exempelvis genom att inköpare och beställare får ökad kunskap och utbildning, inköpsystem som underlättar klimatsmarta val eller löpande dialog med upphandlare och miljö/klimatkompetens i eller utanför organisationen.</p>	<p>X</p> <p>Inköps- och upphandlingsansvariga har deltagit i miljöutbildningar som anordnas på GSL och av Inköp och upphandling. Inköpsansvarig har även praktisk erfarenhet av att anskaffa produkter och tjänster i enlighet med riktlinjen för inköp och upphandling, såsom de cirkulära principerna i denna. Detta gäller t ex vid reparation av telefoner och återbruk av möbler. Att leva som vi lärt och dela med oss av erfarenheter till andra enheter är en självklarhet. Under våren 2023 sammanställdes också ett kunskaps- och inspirationsmaterial med goda återbruksexempel från stadens verksamheter. Materialet kommer att fyllas på och uppdateras efter hand och kan användas fritt i olika kommunikations- och utbildningssammanhang.</p>	<p>Ja</p> <p>För att nå målet om att minska klimatpåverkan från våra inköp av varor och tjänster med 90 % behöver våra verksamheter göra klimatsmarta inköp. Att anta löftet, ökar förväntningarna på verksamheterna och på stödjande verksamheter att ge inköpare och andra berörda funktioner rätt praktiska förutsättningar och den kompetens/kunskap som behövs.</p>	<p>Ryms inom budgetram.</p>	<p>Josefine Cataldo och Annika Dahlbring Bolin</p>	<p>Nej, INK förslås ta huvudansvaret. Även om GSL gör egna inköp och vill vara en föregångare, har ändå INK det stadenövergripande ansvaret vid ramavtalsupphandlingar. Genom stratgeiansvret är GSL "bara" en samordnande- och stödfunktion för de åtgärder som behöver vidtas av upphandlande verksamheter.</p>
<p>12. Vi säkrar att planering och byggande bidrar till ett transporteffektivt samhälle. Det innebär att kommunens översiktsplan samt alla program- och detaljplaner under perioden ska bidra till att andelen hållbara resor i kommunen ökar mätt som andel gång, cykel och kollektivtrafik av totalt antal utförda resor. Detta görs genom att beräkna planernas klimatpåverkan och jämföra alternativ, exempelvis med Hållbarhetsverktyget eller liknande.</p>					
<p>13. Vi utvecklar gatorum för ökad tillgång och attraktivitet. Det innebär att kommunen under perioden genomför åtgärder för ökad attraktivitet med minskad biltrafik, särskilt i centrala områden. Antingen genom att sänka hastigheten för fordonstrafiken till 30 och 40 km/h i minst en tätort eller att kommunen anpassar minst ett gaturum till gång- och cykelfart där stadslivet har potential att utvecklas.</p>					
<p>14. Vi arbetar med klimatstyrande parkering. Det innebär att kommunen årligen genomför åtgärder kring parkering. Exempelvis möjliggör samnyttjande av parkeringsanläggningar, prioriterar besöks- och handelsparkering i centrala områden framför annan parkering, ser till att gatuparkering inte är subventionerad jämfört med parkeringshus, möjliggör flexibla parkeringstal med stimulans av bilpooler eller att frikoppla parkeringskostnaden från hyran av lägenheter.</p>					
<p>15. Vi klimatväxlar tjänsteresor. Det innebär att kommunen har ett klimatväxlingssystem där klimatbelastningen från kommunanställdas flyg- och bilresor i tjänsten beräknas minst årligen och ges ett monetärt värde som speglar exempelvis samhällsekonomisk värdering. Avsatta medel för klimatbelastningen används (växlas) för att kunna stimulera önskvärda klimatinvesteringar och/eller driftåtgärder internt i organisationen.</p>					

<p>16. Våra nya personbilar körs på förnybar el, biogas eller vätgas. Det innebär att alla nya avtal vid köp och hyra av personbilar till kommunal verksamhet ska vara bilar som körs på förnybar el, biogas eller vätgas. Endast undantagsvis väljs andra personbilar som då ska uppfylla Upphandlingsmyndighetens baskrav, efter intern dispens.</p>	<p>X</p> <p>GSL köper in fordon (personbilar och lätta lastbilar) på el, gas JA och HVO100. För personbilar köps bara bilar på el och gas (Om verksamheten kräver en HVO-bil är det ett avsteg från riktlinjen och ska godkännas av förvaltningsdirektör/VD) (enligt Stadens riktlinje "Göteborgs Stads regel för miljö- och trafiksäkerhetskrav för lätta och tunga fordon"</p>	<p>Inom ramen</p>	<p>jesper.ulander@gsl.goteborg.se</p> <p>Nej</p>
<p>17. Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal. Det innebär att kommunen ställer miljö- och klimatkrav i alla avtal där transporter upphandlas, exempelvis postleveranser och avfallstransporter. Kommunen ställer också miljökrav i mer än 50 procent av upphandlingar av varor och tjänster som kräver omfattande transportarbete, exempelvis matleveranser, städ- och kontorsmaterial och parkeringsövervakning.</p>			
<p>18. Våra nya arbetsmaskiner är fossilfria och upphandlingskrav ställs på entreprenader. Det innebär att alla nya arbetsmaskiner och arbetsredskap som köps in till kommunens organisation (inklusive kommunala bolag) kan drivas av förnybara drivmedel eller är elektrifierade. Det innebär också att miljö- och klimatkrav ställs på nya entreprenadavtal där arbetsmaskiner och transporter ingår.</p>	<p>X</p> <p>GSL erbjuder bara fossilfria arbetsmaskiner i vårt utbud. GSL har ej entreprenadavtal. JA GSL är ej med i detta.</p>	<p>Inom ramen N/A</p>	<p>patric.gillberg@gsl.goteborg.se</p> <p>N/A</p> <p>Nej N/A</p>
<p>19. Vi deltar i Cykelfrämjandets kommunvelometer och när angiven poängnivå. Det innebär att kommunen deltar i kommunvelometern varje år, jobbar metodiskt med förbättringar och når upp till angiven poängnivå ett av åren. Liten kommun (<50 000 invånare) 50 poäng, mellanstor kommun (50 000–100 000 invånare) 60 poäng, stor kommun (>100 000 invånare) 70 poäng.</p>			
<p>20. Vi arbetar med hållbart resande för våra anställda. Det innebär att kommunens egen organisation (minst 20% av kommunens förvaltningar och/eller bolag) är med i Cykelvänlig arbetsplats (cykelvanligast.se) och når minst 3 stjärnor under perioden. Alternativt att kommunen som arbetsgivare erbjuder årskort för kollektivtrafik med löneavdrag till anställda på kommunens förvaltningar och bolag.</p>	<p>X</p> <p>GSL är med i Cykelvänlig arbetsplats och har 3 stjärnor. JA</p>	<p>Inom ramen</p>	<p>therese.arnesen@sglg.goteborg.se</p> <p>Nej</p>
<p>21. Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål. Det innebär att kommunen mäter matsvinnet med ett uppsatt mål på max 35 g/portion i genomsnitt för skola och förskola, och ett mål på max 100 g/portion för äldreomsorgen. I siffrorna ingår samtliga mätfraktioner: kökssvinn, serveringssvinn och tallrikssvinn. I äldreomsorgen mäts lunch eller middag.</p>			
<p>22. Vi minskar klimatavtrycket från offentliga måltider och når mål. Det innebär att kommunen i sitt arbete med menyplanering och råvaruval beräknar måltidens klimatpåverkan och når målet att klimatpåverkan ska vara maximalt 0,8 kg CO2e/måltid i snitt under minst en månad. Alternativt når målet att nyckeltalet för samtliga inköpta livsmedel ska minska till 1,6 kg CO2e/kg inköpta livsmedel.</p>			

<p>23. Vi ökar livslängden på elektronik och möjliggör cirkulära flöden. Det innebär att kommunen förlänger livslängden på mobiltelefoner, surfplattor och bärbara datorer genom minst en ny åtgärd per år för att förlänga livet och skapa möjligheter till cirkulära flöden. Detta görs genom att exempelvis inte ställa krav på fabriksnya produkter i upphandling, att ha avtal om reparationer/uppdateringar och att samla in samt återbruka produkter.</p>	<p>X</p> <p>TAGE hanterar idag viss elektronik (t ex datorskärmar). GSL har också fått beredningsansvaret för stadens nya avyttringsriktlinje. I denna föreslås en prioriteringsordning som ska bidra till förlängd livslängd på stadens materiella resurser, inkl elektronik. Genom stadens cirkulära strategiarbete deltar också GSL i kategoristyrningen av IT-arbetsplats, där hänsyn tas till cirkulära principer och stadens ambitiösa miljö- och klimatmål. Rent operativt följer GSL de cirkulära principerna i stadens riktlinje för inköp och upphandling, genom att t ex återbruka det som går att återbruka och laga t ex mobiltelefoner i första hand, istället för att köpa nya. Ja</p>	<p>Elektronik och IT är ett betydande område enligt stadens klimatspendanalys för 2020, som gjorts och avrapporterats av Inköp och upphandling 2022. Genom att bli förlänga livslängden och öka nyttjandegraden på stadens elektronik ökar möjligheten att nå 90%-målet om minskad klimatpåverkan från stadens inköp av varor och tjänster. I stadens avfallsplan (2021-2030) är ökad livslängd av bärbar elektronik ett mål, som därmed staden ändå arbetar emot. I kategoristyrningen för IT-arbetsplats tas hänsyn till cirkulära principer där flera åtgärder planeras att genomföras. Att anta löftet driver på och ökar förväntningarna på genomförandet. Ryms inom budgetram,</p>	<p>Nina Wolf och/eller Amanda Österlin La Mont</p>	<p>Nej (detta bör ligga på INK eller Intraservice). INK är ansvariga för kategoristyrningen IT-arbetsplats och Intraservice för avfallsplansmålet).</p>
<p>24. Vi möjliggör cirkulära arbetskläder. Det innebär att kommunen undersöker hur vi kan arbeta med cirkulära flöden i minst 50% av kommunens verksamheter som använder arbetskläder. Samt genomför minst en ny åtgärd per år för att förlänga livet och skapa möjligheter till cirkulära flöden. Exempel på åtgärder kan vara att: köpa arbetskläder av god kvalitet som lätt kan lagas/justeras, minska antal modeller/färger, ta bort eller använda flexibla loggor, nyttja reparationstjänster, skapa möjligheter för återbruk intern eller extert.</p>	<p>X</p> <p>Genom stadens cirkulära strategiarbete har olika insatser, i samarbete med INK, vidtagits med koppling till upphandlingar inom området. Det gäller t ex marknadssamtal, cirkulär avyttring och kravställning. Samarbete sker också inom nätverket Cirkulär kommun och med Borås Sciencepark, med expertis och samordningsansvar inom området. Rent operativt har GSL också en enklare "delningsgarderob" för affärsområdet Stadens Bud. Ja</p>	<p>Arbetskläder är ett "kommunikativt" och synligt flöde, då arbetskläder används av många inom Göteborgs Stad. Förutom klimatpåverkan, har det även stor påverkan på vattenanvändning och biologisk mångfald genom kemikalieanvändning vid nyproduktion. Det är också ett område där ny lagstiftning är på gång inom kort. Inom området arbetskläder pågår endel insatser, kopplade till upphandling, men det finns mycket kvar att göra och ambitionsnivån behöver höjas och kommuniceras för att få mätbar effekt, vilket detta löfte kan driva på. Det behövs ett tydligt utekat ansvar för insatserna inom området och ett mer tydligt systematiskt och samlat utvecklingsarbete för att sluta detta materialflödet. Området är extra klurigt då det inte är någon specifik förvaltning/bolag som har fått/tagit ett övergripande ansvar för området (jmf med t ex IT, möbler, fordon och maskiner) och det är inte heller någons kärnverksamhet (såsom t ex bygg). En möjlighet är att låta området ingå i stadens kategoristyrningsarbete. Ryms inom budgetram.</p>	<p>Josefine Cataldo</p>	<p>Nja... Detta bör i första hand ligga på INK, som har störst påverkansmöjlighet på området, genom ramavtalsupphandlingarna. I andra hand GSL, OM det finansieras genom leasing - kolla med Anna Corelli). Jag tycker att det är fel att lägga ansvaret på användarna, då dessa är många och saknar övergripande påverkansmöjlighet över förvaltnings- och bolagsgränserna.</p>
<p>25. Vi använder cirkulära möbler. Det innebär att kommunen inreder minst två kontor/arbetsplatser med cirkulära möbler och annan cirkulär inredning. Samt under perioden har ett system med cirkulära möbler för kommunens arbetsplatser. Med cirkulära möbler menas att de repareras och används på nytt, köps begagnade eller återbrukas internt.</p>	<p>X</p> <p>GSL ansvarar för stadens återbrukssajt TAGE, som nu kompletterats med ett lager och kostnadsfria transporttjänster för stadens verksamheter. Mer resurser har tillskjutits TAGE-verksamheten det senaste året. Ett aktivt utvecklingsarbete pågår - både på kort och lång sikt. Rent operativt följer även bolaget de cirkulära principerna i stadens riktlinje för inköp och upphandling genom att renovera befintliga möbler alt använda TAGE i första hand, i andra hand köpa begagnade möbler och inredning från extern aktör. GSL har också tagit fram ett kunskapsunderlag med lärande och goda exempel från stadens verksamheter, där exempel visas på återbruksmiljöer samt besparingar i kronor och koldioxid. Ja</p>	<p>Tillsammans med arbetskläder, är även detta materialflöde kommunikativt och synligt. Detta är också ett område där staden kommit långt med att utveckla cirkulära förutsättningar för verksamheterna. Det återstår dock flera insatser för att öka återbruket och minska nyinköpet ute vi våra verksamheter, vilket detta löfte kan belysa och driva på. Ryms inom budgetram.</p>	<p>Benjamin Svanlid</p>	<p>Ja. Tillsammans med INK har GSL stor, direkt påverkansmöjlighet i genomförandet av löftet).</p>
<p>26. Vi erbjuder fastighetsnära insamling för återanvändning. Det innebär att kommunen genom minst tre insatser varje år möjliggör fastighetsnära inlämning av produkter för återanvändning. Exempelvis genom mobil ÅVC, plats för återanvändning på befintlig ÅVC, teckna avtal med återanvändningsorganisationer eller liknande. Under perioden säkerställs att kommunens invånare har tillgång till inlämning för återanvändning av produkter.</p>				

<p>27. Vi möjliggör för invånarna att låna/hyra produkter i stället för att köpa. Det innebär att kommunen kan visa att minst en insats pågår varje år. Under perioden ska minst tre olika insatser testas och utvärderas med sikte på långvarig insats för invånarna att låna/hyra/laga produkter i stället för att köpa. Det kan ske genom samverkan med näringslivet för att erbjuda fler hållbara tjänster, att skapa cirkulära möjligheter i bostadsområde eller att kommunen erbjuder platser att dela eller reparera.</p>	
<p>28. Vi energieffektiviserar vårt fastighetsbestånd. Det innebär att kommunen (inklusive kommunala bolag) gör ambitiösa energibesparingar i kommunens fastighetsbestånd, minst tre objekt under perioden. Vid åtgärder i egna fastigheters klimatskal eller värme- och energisystem studeras alltid möjliga åtgärds paket för energieffektivisering med hjälp av Totalmetodiken från BeLok eller motsvarande.</p>	
<p>29. Vi bygger i trä. Det innebär att kommunen prövar trä som byggnadsmaterial i all kommunal ny-, om- eller tillbyggnation. Samt under perioden ställer krav på minst 50 procent trästomme i minst tre byggnadsprojekt. Merparten av detaljplanerna som tas fram ska ha byggnadshöjder som medger trähusbyggande med plats för trästommar och träbjälklag.</p>	
<p>30. Vi arbetar med återbruk av byggmaterial. Det innebär att kommunen möjliggör återbruk genom att ta hänsyn till återbrukets egenskaper i form av tillgänglighet, variation med mera i planeringen av ny-, om- eller tillbyggnation. Löftet innebär att kommunen tillgängliggör byggmaterial för återbruk samt använder återbrukat material i fastigheter varje år.</p>	